

طرح درس جهت ارائه در نیمسال تحصیل 1403-4

دانشکده	علوم انسانی	گروه	جغرافیای سیاسی
گرایش		مقطع	کارشناسی ارشد
نام درس	تاریخ تحولات، اصول و مفاهیم ژئوپلیتیک	نوع درس	پایه ■ نظری ■ تخصصی □ اختیاری □ عملی □ نظری-عملی □
تعداد واحد	2 واحد	نام استاد	محمدرضا حافظ نیا
دروس پیش نیاز		تلفن دفتر کار	3685
دروس هم نیاز		پست الکترونیک	Hafezn_m@modares.ac.ir

✓ اهداف درس:

✓ آشنایی دانشجویان با فلسفه، اصول، و مفاهیم اساسی در علم ژئوپلیتیک.

✓ رئوس مطالب و برنامه ارائه در کلاس: (در صورتی که واحد عملی یا نظری-عملی بود، نوع آموزش در توضیحات بیان شود)

شماره جلسه	موضوع جلسه درس	توضیحات
جلسه اول	بیان فلسفه، ماهیت و تعریف علم ژئوپلیتیک	
جلسه دوم	سیر تحول تاریخی اندیشه و نظریه در ژئوپلیتیک (از 1899 تا کنون)	
جلسه سوم	شاخه ها و گرایشهای تخصصی در ژئوپلیتیک	
جلسه چهارم	تبیین ماهیت و کارکرد سیاسی ارزشها و عوامل جغرافیایی	
جلسه پنجم	تشریح ماهیت و کارکرد عامل و بازیگران سیاسی	
جلسه ششم	تشریح ماهیت، سرچشمه ها و کارکرد قدرت جمعی و ملی	
جلسه هفتم	سیاست، قدرت و عدالت فضایی- جغرافیایی	
جلسه هشتم	تشریح مفاهیم اساسی در ژئوپلیتیک، وزن ژئوپلیتیک، بحران ژئوپلیتیکی	
جلسه نهم	قلمرو و مرز ژئوپلیتیکی، منطقه ژئوپلیتیکی، گذار ژئوپلیتیکی	
جلسه دهم	ساختار ژئوپلیتیکی، علایق و نگرانی های ژئوپلیتیکی	
جلسه یازدهم	انزوای ژئوپلیتیکی، چالش ژئوپلیتیکی	
جلسه دوازدهم	سلسله مراتب و منزلت ژئوپلیتیکی، روابط ژئوپلیتیکی،	
جلسه سیزدهم	اهداف و منافع ملی	
جلسه چهاردهم	امنیت، تهدید، صلح، همکاری، رقابت، همگرایی، واگرایی	
جلسه پانزدهم	مفاهیم ژئوپلیتیک در فضای مجازی	
جلسه شانزدهم	ارزشیابی	

✓ روش ارزشیابی: امتحان کتبی با ورقه در پایان ترم.

✓ منابع :

- 1- حافظ نیا، محمد رضا. (1396). اصول و مفاهیم ژئوپلیتیک. مشهد: انتشارات پاپلی
- 2- احمدی، سید عباس. (1396). آراء و نظریه های علمی دکتر محمدرضا حافظ نیا. مشهد: انتشارات پاپلی.
- 3- عزتی، عزت الله. (1380). ژئوپلیتیک در قرن بیست و یکم. تهران: سمت.
- 4- مقالات فصلنامه ژئوپلیتیک، از انتشارات انجمن ژئوپلیتیک ایران.
- 5- Jeremy Black (2016). Geopolitics and the Quest for Dominance. Publisher: Indiana University Press. Place of publication: Bloomington
- 6- Bert Chapman (2011). Geopolitics: A Guide to the Issues. Publisher: Praeger. Place of publication: Santa Barbara
- 7- Cox, Kevin. (2002). Political Geography: Territory, State and Society, Oxford-UK Blackwell publishing.
- 8- Dodds, Claus. (2000). Geopolitics in a changing world. England: Pearson Education Ltd.